

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS PARAMOS MOKINIAMS ĮSTATYMO NR. X-686 5, 9, 10, 11, 13, 14, 15
IR 19 STRAIPSNŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2023 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Mokiniai turi teisę į nemokamus pusryčius, pietus, pavakarius, maitinimą mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose ir paramą mokinio reikmenims įsigyti pagal šio įstatymo 15 straipsnio 8 dalį.“

2 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„9 straipsnis. Socialinę paramą mokiniams administruojančios institucijos

Švietimo, mokslo ir sporto ministerija administruoja mokinių nemokamą maitinimą valstybinėse mokyklose, o savivaldybių administracijos – savivaldybių mokyklose ir nevalstybinėse mokyklose, veikiančiose savivaldybių teritorijose. Savivaldybių administracijos administruoja paramą mokinio reikmenims įsigyti.“

3 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 10 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Asmenų, Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka nedeklaravusių gyvenamosios vietos ir neįtrauktų į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, faktinė gyvenamoji vieta nustatoma vadovaujantis pareiškėjo pateikta informacija ir duomenimis, taip pat valstybės registruose (kadastruose), žinybiniuose registruose arba valstybės informacinėse sistemose ar kitose informacinėse sistemose esančiais duomenimis, pagrindžiančiais ekonominius, socialinius ar asmeninius asmenų interesus toje savivaldybėje. Tais atvejais, kai, įvertinus pareiškėjo pateiktą informaciją ir duomenis apie faktinę gyvenamąją vietą, paaiškėja, kad jie netikslūs ir (ar) klaidingi ir (ar) valstybės registruose (kadastruose), žinybiniuose registruose arba valstybės informacinėse sistemose ar kitose informacinėse sistemose nėra duomenų apie pareiškėją, faktinė gyvenamoji vieta patikrinama savivaldybės administracijos socialinių darbuotojų ir (ar) kitų savivaldybės mero įgaliotų savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų ar savivaldybės administracijos darbuotojų ir surašomas buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktas.“

2. Pakeisti 10 straipsnio 8 dalį ir ją išdėstyti taip:

„8. Savivaldybės administracija, o jei dėl nemokamo maitinimo prašymą-paraišką pareiškėjas pateikia mokyklos, kurioje mokins mokosi, administracijai, mokyklos administracija

prašymą-paraišką socialinei paramai mokiniams gauti užregistruoja prašymo-paraiškos gavimo dieną. Jeigu pateikti ne visi dokumentai, informacija apie trūkstamus dokumentus įrašoma informaciniame lapelyje ir jis įteikiamas pareiškėjui. Trūkstamus dokumentus socialinei paramai mokiniams gauti pareiškėjas turi pateikti savivaldybės administracijai ne vėliau kaip per mėnesį nuo prašymo-paraiškos pateikimo dienos, išskyrus atvejį, kai pajamos socialinei paramai mokiniams gauti apskaičiuojamos šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta tvarka. Jei vidutinės pajamos vienam asmeniui apskaičiuojamos šio įstatymo 6 straipsnio 1 dalies 2 punkte nustatyta tvarka, trūkstami dokumentai socialinei paramai mokiniams gauti pateikiami ne vėliau kaip per 2 mėnesius nuo prašymo-paraiškos pateikimo dienos. Jeigu pareiškėjas per nustatytą terminą savivaldybės administracijai nepateikia trūkstamų dokumentų, savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas priima sprendimą neskirti socialinės paramos mokiniams.“

4 straipsnis. 11 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 11 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„11 straipsnis. Socialinės paramos mokiniams skyrimas

1. Šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nurodytiems mokiniams nemokami pietūs skiriami nuo mokslo metų pradžios iki mokslo metų ugdymo proceso pabaigos pagal mokinių sąrašą. Šį sąrašą iki kiekvienų kalendorinių metų rugpjūčio 20 dienos sudaro, patvirtina ir pateikia (tiesiogiai, paštu arba elektroninio ryšio priemonėmis, pasirašytą saugiu elektroniniu parašu) mokinių nemokamą maitinimą administruojančiai institucijai mokyklos, kurioje mokiniai mokosi, administracija. Mokyklos administracija mokinių sąraše nurodo šiuos mokinių, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ugdymo ar pagal pradinio ugdymo programą pirmoje ar antroje klasėje, duomenis: vardą, pavardę, asmens kodą (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo datą), gyvenamosios vietos adresą. Jeigu mokykloje, kurioje mokinsys mokosi, iš mokinio tėvų, globėjų ar kitų bendrai gyvenančių pilnamečių asmenų gaunama informacija, kad šios paramos nereikia arba, atsisakius šios paramos, atsirado poreikis mokiniui ją gauti, mokyklos administracija apie tai informuoja mokinių nemokamą maitinimą administruojančią instituciją, nurodydama mokinio vardą, pavardę, asmens kodą (jeigu nėra asmens kodo, – gimimo datą), gyvenamosios vietos adresą ir paramos atsisakymo arba skyrimo datą.

2. Sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams, išskyrus šio straipsnio 1 dalyje nustatytą atvejį, skyrimo ar nutraukimo priima savivaldybės, kurioje pateiktas prašymas-paraiška, meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas savivaldybės mero nustatyta tvarka. Užpildomas socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintos formos sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo ar nutraukimo.

3. Priklausomai nuo prašymo-paraiškos ir visų dokumentų, reikalingų mokinių nemokamam maitinimui skirti, pateikimo dienos, mokinių nemokamas maitinimas skiriamas:

1) nuo mokslo metų pradžios iki mokslo metų ugdymo proceso pabaigos, IV gimnazijos klasės mokiniams – iki brandos egzaminų sesijos pabaigos;

2) pateikus prašymą-paraišką mokslo metais, – nuo informacijos apie priimtą sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo gavimo mokykloje kitos dienos iki mokslo metų

ugdymo proceso pabaigos, IV gimnazijos klasės mokiniams – iki brandos egzaminų sesijos pabaigos;

3) mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose, jeigu paskutinį mokslo metų ugdymo proceso mėnesį mokinys turėjo teisę gauti nemokamą maitinimą pagal šio įstatymo 5 straipsnio 1, 2 ar 4 dalį, be atskiro prašymo-paraiškos nuo mokyklos organizuojamos vasaros poilsio stovyklos pradžios. Jeigu teisė gauti nemokamą maitinimą pagal šio įstatymo 5 straipsnio 1, 2 ar 4 dalį atsirado vėliau, mokyklų organizuojamose vasaros poilsio stovyklose nemokamas maitinimas skiriamas pagal pareiškėjo prašymą-paraišką nuo kitos dienos, kurią buvo gauta informacija apie priimtą sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo mokykloje.

4. Priklausomai nuo prašymo-paraiškos ir visų dokumentų, reikalingų paramai mokinio reikmenims įsigyti skirti, pateikimo dienos, parama mokinio reikmenims įsigyti už atitinkamų mokslo metų laikotarpį skiriama iki tų mokslo metų pradžios arba tais mokslo metais, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų gruodžio 15 dienos.

5. Sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo priimamas ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo prašymo-paraiškos ir visų reikalingų dokumentų gavimo dienos. Per šį laikotarpį sprendimo dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo kopija pateikiama šio įstatymo 9 straipsnyje nurodytoms institucijoms, išskyrus atvejį, kai sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo priima savivaldybės, kurios mokykloje mokinys mokosi, meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas. Šios institucijos ne vėliau kaip per 3 darbo dienas apie priimtą sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo raštu informuoja mokyklą, išskyrus atvejį, kai informacija gaunama iš Socialinės paramos šeimai informacinės sistemos (SPIS).

6. Pareiškėjas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo informuojamas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo sprendimo dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo priėmimo dienos. Jeigu socialinė parama mokiniui neskiriama, nurodoma neskyrimo priežastis ir sprendimo dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo apskundimo tvarka. Pareiškėjo pateikti dokumentai jam grąžinami. Apskundimo dėl savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo priimto sprendimo dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo tikslu šių dokumentų kopijos saugomos ir tvarkomos savivaldybės administracijoje Lietuvos vyriausiojo archyvaro nustatyta tvarka.

7. Savivaldybės administracijai nustačius, kad per laikotarpį, kurį mokiniui teikiama socialinė parama mokiniams, atsiranda nors viena iš aplinkybių, nurodytų šio įstatymo 13 straipsnio 1 ar 2 dalyje, savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas priima sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams nutraukimo ir jį pateikia šio įstatymo 9 straipsnyje nurodytoms institucijoms, išskyrus atvejį, kai sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams nutraukimo priima savivaldybės, kurios mokykloje mokinys mokosi, meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo šio sprendimo priėmimo dienos. Socialinė parama mokiniui neteikiama nuo kitos darbo dienos, kurią mokykloje buvo gautas sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams nutraukimo.“

5 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Sprendimą dėl socialinės paramos mokiniams nutraukimo savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas priima ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo dokumentų ar duomenų, patvirtinančių šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodytas aplinkybes, gavimo dienos.“

6 straipsnis. 14 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 14 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius lėšų poreikį šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 4 punktuose nurodytoms išlaidoms finansuoti nustato vadovaudamasis socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinta Specialių tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams lėšų apskaičiavimo metodika, o Švietimo, mokslo ir sporto ministerija lėšų poreikį šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1 ir 4 punktuose nurodytoms išlaidoms finansuoti nustato vadovaudamasi socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtinta Valstybės biudžeto lėšų poreikio mokinių nemokamam maitinimui planavimo bei jų paskirstymo metodika.“

7 straipsnis. 15 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 15 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Nevalstybinių mokyklų administracijos:

1) atsako už valstybės biudžeto lėšų, skiriamų šiam įstatymui įgyvendinti, tikslingą panaudojimą;

2) teikia savivaldybės, kurios teritorijoje veikia mokykla, administracijai duomenis, reikalingus valstybės biudžeto lėšų poreikiui apskaičiuoti, vadovaudamasi socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintu Duomenų apie valstybės biudžeto lėšų poreikį socialinei paramai mokiniams teikimo tvarkos aprašu;

3) teikia savivaldybės, kurios teritorijoje veikia mokykla, administracijai duomenis apie suteiktą socialinę paramą mokiniams, vadovaudamasi socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintu Duomenų apie suteiktą socialinę paramą mokiniams teikimo tvarkos aprašu.“

2. Pakeisti 15 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„15 straipsnis. Socialinę paramą mokiniams administruojančių ir organizuojančių subjektų pareigos ir teisės

1. Švietimo, mokslo ir sporto ministras:

1) skirsto šiam įstatymui įgyvendinti gautas valstybės biudžeto lėšas;

2) mokinių nemokamo maitinimo valstybinėse mokyklose tvarkos apraše turi teisę numatyti atvejus iš savo biudžeto lėšų skirti socialinę paramą mokiniams ir kitais, šio įstatymo nenustatytais, atvejais;

3) valstybinėms mokykloms nustato produktams įsigyti skiriamų lėšų dydį, vadovaudamasis šio įstatymo 7 straipsniu.

2. Savivaldybių tarybos:

1) skirsto šiam įstatymui įgyvendinti gautas valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšas;

2) mokinių nemokamo maitinimo savivaldybės ir nevalstybinėse mokyklose tvarkos apraše turi teisę numatyti atvejus iš savivaldybės biudžeto lėšų skirti socialinę paramą mokiniams ir kitais, šio įstatymo nenustatytais, atvejais.

3. Savivaldybių administracijos ir Švietimo, mokslo ir sporto ministerija:

1) savivaldybių administracijos atsako už valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšų, skiriamų šiam įstatymui įgyvendinti, o Švietimo, mokslo ir sporto ministerija – už valstybės biudžeto lėšų tikslingą panaudojimą;

2) teikia Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijai duomenis apie pagrįstą valstybės biudžeto lėšų, reikalingų šiam įstatymui įgyvendinti, poreikį, vadovaudamasi socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintu Duomenų apie valstybės biudžeto lėšų poreikį socialinei paramai mokiniams teikimo tvarkos aprašu;

3) renka ir kaupia duomenis apie suteiktą socialinę paramą mokiniams, vadovaudamasi socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintu Duomenų apie suteiktą socialinę paramą mokiniams teikimo tvarkos aprašu, analizuoja duomenis apie remiamus mokinius ir lėšų panaudojimą mokyklose, laiku apskaičiuoja papildomai reikalingas ar numatomas nepanaudoti einamaisiais metais lėšas;

4) teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai duomenis apie suteiktą socialinę paramą mokiniams, vadovaudamasi socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintu Duomenų apie suteiktą socialinę paramą mokiniams teikimo tvarkos aprašu. Savivaldybių ir mokyklų, kuriose savivaldybės administruoja mokinių nemokamą maitinimą, administracijos stebėsenos ir analizės tikslais duomenis apie socialinės paramos mokiniams gavėjų skaičių ir jiems suteiktą socialinę paramą mokiniams teikia Socialinės paramos šeimai informacinėje sistemoje (SPIS);

5) gavusios informaciją apie pasikeitusias aplinkybes, turinčias įtakos skiriant socialinę paramą mokiniams, ar kilus įtarimui, kad pateikta neteisinga informacija arba ji yra nuslėpta, apie tai praneša savivaldybės, kurioje priimamas sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo, administracijai.

4. Savivaldybių administracijos:

1) tikrina pareiškėjo pateiktą informaciją, turinčią įtakos teisei į socialinę paramą mokiniams;

2) jeigu yra šio įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje ar 10 straipsnio 7 dalyje nustatytos aplinkybės ar kyla įtarimas, kad pateikta neteisinga informacija ar pareiškėjas nevykdo šio įstatymo 17 straipsnio 4 punkte nustatytų pareigų, tikrina bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas ir surašo buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą. Tokiais atvejais šis aktas yra vienas iš dokumentų teisei į socialinę paramą mokiniams nustatyti;

3) sudaro mokinio reikmenų rinkinius, vadovaudamasi šio įstatymo 8 straipsniu.

5. Mokyklų administracijos privalo užtikrinti nemokamų pietų teikimą šio įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nurodytiems mokiniams.

6. Nevalstybinių mokyklų administracijos:

1) atsako už valstybės biudžeto lėšų, skiriamų šiam įstatymui įgyvendinti, tikslingą panaudojimą;

2) teikia savivaldybės, kurios teritorijoje veikia mokykla, administracijai duomenis, reikalingus valstybės biudžeto lėšų poreikiui apskaičiuoti, vadovaudamasi socialinės apsaugos ir

darbo ministro patvirtintu Duomenų apie valstybės biudžeto lėšų poreikį socialinei paramai mokiniams teikimo tvarkos aprašu;

3) teikia savivaldybės, kurios teritorijoje veikia mokykla, administracijai duomenis apie suteiktą socialinę paramą mokiniams, vadovaudamosi socialinės apsaugos ir darbo ministro patvirtintu Duomenų apie suteiktą socialinę paramą mokiniams teikimo tvarkos aprašu.

7. Savivaldybės meras savivaldybės mokykloms ir nevalstybinėms mokykloms, veikiančioms savivaldybės teritorijoje, nustato produktams įsigyti skiriamų lėšų dydį, vadovaudamasis šio įstatymo 7 straipsniu.

8. Savivaldybės meras ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas turi teisę savivaldybės tarybos nustatyta tvarka, patikrinus bendrai gyvenančių asmenų ar vieno gyvenančio asmens gyvenimo sąlygas ir surašius buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą, mokiniams skirti nemokamą maitinimą ir (ar) paramą mokinio reikmenims įsigyti išimties atvejais (ligos, nelaimingo atsitikimo, netekus maitintojo, jei motina ar tėvas vieni augina vaiką (vaikus), jei bendrai gyvenantys asmenys augina tris ir daugiau vaikų ar bent vienas iš bendrai gyvenančių asmenų ar vienas gyvenantis asmuo yra neįgalus, jei mokinys patiria socialinę riziką arba mokinį augina bendrai gyvenantys asmenys, patiriantys socialinę riziką), jeigu vidutinės pajamos vienam asmeniui per mėnesį yra mažesnės kaip 2,5 valstybės remiamų pajamų dydžio. Tam tikslui gali būti panaudojama iki 6 procentų šio įstatymo 4 straipsnio 2 dalies 1, 2 ir 4 punktuose numatytoms išlaidoms finansuoti skirtų valstybės biudžeto lėšų.“

8 straipsnis. 19 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 19 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„19 straipsnis. Sprendimų dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo apskundimas

Savivaldybės mero ar jo įgalioto savivaldybės administracijos valstybės tarnautojo sprendimas dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

9 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas, taikymas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio įstatymo 2 straipsnį, 7 straipsnio 1 dalį ir šio straipsnio 4 dalį, įsigalioja 2023 m. balandžio 1 d.

2. Šio įstatymo nuostatos, išskyrus šio įstatymo 2 straipsnį ir 7 straipsnio 1 dalį, pradedamos taikyti, kai naujai išrinktos savivaldybių tarybos susirenka į pirmąjį posėdį. Iki pirmojo naujai išrinktos savivaldybės tarybos posėdžio taikomos iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos galiojusios Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo nuostatos.

3. Iki šio įstatymo taikymo dienos pradėtos prašymų dėl socialinės paramos mokiniams skyrimo nagrinėjimo ir socialinės paramos mokiniams skyrimo procedūros baigiamos pagal Socialinės paramos mokiniams įstatymo nuostatas, galiojusias iki šio įstatymo įsigaliojimo dienos.

4. Socialinės apsaugos ir darbo ministras ir savivaldybių institucijos iki 2023 m. kovo 31 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas